

Class period 3

บทที่ 3 โปรแกรมวนซ้ำและการใช้เงื่อนไขในภาษาไพธอน

Function_Loop_Condition 2

โดย ผศ. ดร.ธนพงศ์ อินตระ สาขาวิชาสถิติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตัวอย่าง LOOP การวนซ้ำ

- `for i in 'Thanapong':`
- `print(f'{i} -> /')`
- หมายความว่า ให้วนลูปอ่านค่าสมาชิกใน string 'Thanapong' โดยแทนค่าสมาชิกที่อ่านทีละตัวด้วยตัวแปร i
- ภายในลูป นำตัวแปร i ใส่ใน f '{i} -> / ' และ print string

ตัวอย่าง LOOP การวนซ้ำ

- ผลลัพธ์จะได้ จะเห็นว่า loop ทำการ print string ปกติ ตามค่า i คือตัวอักษรที่อยู่ใน string ที่ละตัวตามลำดับจากลำดับที่ 0 ไปจนถึงลำดับสุดท้าย
- T -> /
- h -> /
- a -> /
- n -> /
- a -> /
- p -> /
- o -> /
- n -> /
- g -> /

การสั่ง loop ให้ print แบบไม่เว้นบรรทัด

- โดยคำสั่ง print จะมี key argument และค่า default สำหรับตัวมันเองคือ end='\n'
- `print(value, ..., sep=' ', end='\n', file=sys.stdout, flush=False)`
- Prints the values to a stream, or to sys.stdout by **default**.
- Optional keyword arguments:
- file: a file-like object (stream); defaults to the current sys.stdout.
- sep: string inserted between values, default a space.
- end: string appended after the last value, default a newline.
- flush: whether to forcibly flush the stream.

ตัวอย่างการสั่ง loop ให้ print แบบไม่เว้นบรรทัด

- `end='\n'`
- `\n` ในภาษา python สำหรับการพิมพ์ string หมายถึง การเว้นบรรทัด
- ถ้าต้องการ print แบบไม่เว้นบรรทัด ให้ใส่ input กำหนดค่า end ด้วยค่าที่เราต้องการ
- ```
for i in 'Thanapong':
    print(f'{i} -> / ' ,end = '')
```
- กำหนด end = '' คือไม่ใส่อะไรเลย ผลลัพธ์จะได้
- T -> / h -> / a -> / n -> / a -> / p -> / o -> / n -> / g -> /



# ตัวอย่างการสั่ง loop ให้ print แบบไม่เว้นบรรทัด

- `for i in 'Thanapong':`
- `print(f'{i} -> / ', end = ',')`
- กำหนด `end = ','` คือ ใส่สัญลักษณ์ , ผลลัพธ์จะได้
- `T -> / , h -> / , a -> / , n -> / , a -> / , p -> / , o -> / , n -> / , g -> / ,`



# range() การสร้าง list ตัวเลขแบบอัตโนมัติ

- range() คือคำสั่งที่ใช้สร้าง list ของตัวเลข เช่น
- `range5_output = range(5)`
- `print(list(range5_output))`
- หมายความว่า ให้สร้าง list ตัวเลขจำนวน 5 ตัว เริ่มจาก 0 และเก็บไว้ในตัวแปร range5\_output
- จากนั้น print ตัวแปร range5\_output ในรูปแบบของ list
- ผลลัพธ์จะได้
- `[0, 1, 2, 3, 4]`



# ตัวอย่างการใช้งาน range() สร้าง list ตัวเลขในการวนลูป

- `for i in range(100):`
- `print('งง',end=' ')`
- หมายความว่า ให้วนลูป 100 รอบ โดยอ่านค่าสมาชิกใน range(100) ซึ่งคือ list 0 ถึง 99
- ภายในลูปให้ `print('งง',end=' ')`
- ผลลัพธ์จะได้  
งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง  
งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง  
งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง งง





# Key argument ของ range()

- `range(stop)` -> range object
- `range(start, stop[, step])` -> range object
- Return an object that produces a sequence of integers from start (inclusive) to stop (exclusive) by step. `range(i, j)` produces `i, i+1, i+2, ..., j-1`. start defaults to 0, and stop is omitted! `range(4)` produces 0, 1, 2, 3. These are exactly the valid indices for a list of 4 elements. When step is given, it specifies the increment (or decrement).
- `range()` สามารถกำหนดตัวเลขที่ต้องการ เริ่ม(start), หยุด(stop) และ step ได้

# ตัวอย่างการใช้งาน range() ด้วย key argument start, stop, step



- `list(range(1,11))`
- หมายความว่า ใช้ range() กำหนดให้สร้าง list ตัวเลข เริ่มจาก 1 ถึง 10
- ผลลัพธ์จะได้
- `[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10]`
  
- `list(range(-3,20,4))`
- หมายความว่า ใช้ range() กำหนดให้สร้าง list ตัวเลข เริ่มจาก -3 ถึง 19 และให้ step=4
- ผลลัพธ์จะได้
- `[-3, 1, 5, 9, 13, 17]`



# loop in loop

- สามารถสร้าง loop ภายใน loop ได้
- โดยลำดับการทำงาน จะทำงานตาม การเว้นวรรค (indent) โดยส่วนประมวลผลใน loop1 จะทำงานก่อน
- จากนั้นเมื่อมีการเขียน loop2 ภายใน loop1 loop2 จะถูกนับว่าเป็นส่วนประมวลผลของ loop1
- ดังนั้น loop2 จะทำงานวนลูปของตัวเองจนจบทุกรอบก่อน ถึงนับเป็นวนลูป 1 รอบของ loop1



# ตัวอย่าง loop in loop

- `for loop1 in range(2,5): #(2, 3, 4)`
  - `print(f'now loop1 = {loop1}')`
  - `for loop2 in range(1,13):`
  - `print(loop1, ' x ', loop1, ' = ', loop1 * loop2)`
  - `print('the inner loop is end')`
- 
- หมายความว่า ให้นวนลูอ่านค่าสมาชิกใน range(2,5) ซึ่งคือ [2, 3, 4] ที่ละตัวแทนค่าด้วยตัวแปร loop1
  - ภายในลูให้ print(f'now loop1 = {loop1}') ต่อด้วย ลูที่ 2
  - โดยลูที่ 2 ให้นวนลูอ่านค่าสมาชิกใน range(1,13) ซึ่งคือ list 1 ถึง 12 ที่ละตัวแทนค่าด้วยตัวแปร loop2
  - ภายในลูที่ 2 ให้ print(loop1, ' x ', loop1, ' = ', loop1 \* loop2) นวนลูที่ 2 จนครบ 12
  - เมื่อจบลูที่ 2 ให้ print('the inner loop is end') จากนั้นก็จะกลับไปวนลูใหม่จนกว่าจะครบตาม range(2,5)



# ตัวอย่าง loop in loop ผลลัพธ์จะได้

- now name1 = 2
- $2 \times 1 = 2$
- $2 \times 2 = 4$
- $2 \times 3 = 6$
- $2 \times 4 = 8$
- $2 \times 5 = 10$
- $2 \times 6 = 12$
- $2 \times 7 = 14$
- $2 \times 8 = 16$
- $2 \times 9 = 18$
- $2 \times 10 = 20$
- $2 \times 11 = 22$
- $2 \times 12 = 24$
- the inner loop is end

- now name1 = 3
- $3 \times 1 = 3$
- $3 \times 2 = 6$
- $3 \times 3 = 9$
- $3 \times 4 = 12$
- $3 \times 5 = 15$
- $3 \times 6 = 18$
- $3 \times 7 = 21$
- $3 \times 8 = 24$
- $3 \times 9 = 27$
- $3 \times 10 = 30$
- $3 \times 11 = 33$
- $3 \times 12 = 36$
- the inner loop is end

- now name1 = 4
- $4 \times 1 = 4$
- $4 \times 2 = 8$
- $4 \times 3 = 12$
- $4 \times 4 = 16$
- $4 \times 5 = 20$
- $4 \times 6 = 24$
- $4 \times 7 = 28$
- $4 \times 8 = 32$
- $4 \times 9 = 36$
- $4 \times 10 = 40$
- $4 \times 11 = 44$
- $4 \times 12 = 48$
- the inner loop is end

# loop in function

- สามารถวนลูปในฟังก์ชันได้ โดยใช้ การเว้นวรรค (indent) กำหนดลำดับการทำงาน
- ```
def print_feelings(I, friends, feeling = 'คิดถึง'):
```
- ```
    for friend in friends:
```
- ```
        print(f'{I} {feeling} {friend}')
```
- หมายความว่า กำหนดฟังก์ชันชื่อ `print_feelings`
- มี input 3 อย่าง คือ `I, friends, feeling = 'คิดถึง'` (default)
- ภายใน `def` ให้อ่านค่าสมาชิกในตัวแปร `friends` (list) ทีละตัวแทนค่าด้วยตัวแปร `friend`
- ภายในลูป `print(f'{I} {feeling} {friend}')`

ตัวอย่างการใช้งาน loop in function

- `list_friends = ['พีบูม','ดาญ์','แตงโม','ฝน','พีเจ็ท','น้องแคมป์']`
- `print_feelings('เจมส์',list_friends)`
- กำหนดตัวแปร `list_friends` เป็นข้อมูล list มีสมาชิก ['พีบูม','ดาญ์','แตงโม','ฝน','พีเจ็ท','น้องแคมป์']
- ใช้งานฟังก์ชัน `print_feelings('เจมส์',list_friends)`
- ชื่อฟังก์ชันตามด้วยค่าที่ต้องการ Input ตามลำดับตัวแปรที่กำหนดไว้ตอนสร้างฟังก์ชัน 'เจมส์' = I, `list_friends` = friendS และตัวแปร `feeling` ไม่ได้ Input ค่าดังนั้นจะถูกใช้ค่า default คือ 'คิดถึง'

ตัวอย่างการใช้งาน loop in function

- ผลลัพธ์ของ `print_feelings('เจมส์', list_friends)` ไม่มี input ค่าตัวแปร feeling จะได้
- เจมส์ คิดถึง พี่บুম
- เจมส์ คิดถึง ดายน
- เจมส์ คิดถึง แดงโม
- เจมส์ คิดถึง ฝน
- เจมส์ คิดถึง พี่เจี๊ย
- เจมส์ คิดถึง น้องแคมป์

```
list_friends = ['พี่บุม', 'ดายน', 'แดงโม', 'ฝน', 'พี่เจี๊ย', 'น้องแคมป์']
```

```
def print_feelings(I, friendsS, feeling = 'คิดถึง'):  
    for friend in friendsS:  
        print(f'{I} {feeling} {friend}')
```


ตัวอย่างการใช้งาน loop in function

- ผลลัพธ์ของ `print_feelings('เจมส์', list_friends, 'รัก')` จะได้
- เจมส์ รัก พี่บুম
- เจมส์ รัก ดายน
- เจมส์ รัก แดงโม
- เจมส์ รัก ฝน
- เจมส์ รัก พี่เจี๊ยะ
- เจมส์ รัก น้องแคมป์

```
list_friends = ['พี่บุม','ดายน','แดงโม','ฝน','พี่เจี๊ยะ','น้องแคมป์']
```

```
def print_feelings(I, friendsS, feeling = 'คิดถึง'):  
    for friend in friendsS:  
        print(f'{I} {feeling} {friend}')
```


conditional คือ เงื่อนไข / ประโยคเงื่อนไข

- `if condition1 :`
  - `do something`
  - `elif condition2 : #elif คือ else if`
  - `do another thing`
  - `else:`
  - `do ...`
-
- สามารถกำหนดเงื่อนไขก่อนเข้าการทำงานของส่วนประมวลผล โดยถ้าผ่านเงื่อนไขของ `if condition1` โค้ดประมวลผลภายใน `if` จะทำงาน
  - ถ้าไม่ผ่านจะไปเงื่อนไขถัดไป `elif condition2` ตามลำดับ (`elif` สามารถมีได้มากกว่า 1)
  - แต่ถ้าหากไม่ผ่านเงื่อนไขใดเลย โค้ดประมวลผลของ `else` จะทำงาน

ตัวอย่าง Loop แบบปกติ

- `list friends = ['พี่บูม','ดาญ์','แตงโม','ฝน','พีเจี๊ยบ','น้องแคมป์']`
- `for name1 in list_friends :`
- `for name2 in list_friends :`
- `print(name1, 'รัก',name2)`
- วนลูป for ปกติเพื่อ `print(name1,'รัก',name2)` เมื่อได้ผลลัพธ์ออกมา สังเกตว่าจะมีชื่อซ้ำกันรักกันเอง

ผลลัพธ์จะได้

- พี่บุม รัก พี่บุม
- พี่บุม รัก ดายน์
- พี่บุม รัก แต่งโม
- พี่บุม รัก ฝน
- พี่บุม รัก พี่เจ็ท
- พี่บุม รัก น้องแคมป์
- ดายน์ รัก พี่บุม
- ดายน์ รัก ดายน์
- ดายน์ รัก แต่งโม
- ดายน์ รัก ฝน
- ดายน์ รัก พี่เจ็ท
- ดายน์ รัก น้องแคมป์
- แต่งโม รัก พี่บุม
- แต่งโม รัก ดายน์
- แต่งโม รัก แต่งโม
- แต่งโม รัก ฝน
- แต่งโม รัก พี่เจ็ท
- แต่งโม รัก น้องแคมป์
- ฝน รัก พี่บุม
- ฝน รัก ดายน์
- ฝน รัก แต่งโม
- ฝน รัก ฝน
- ฝน รัก พี่เจ็ท
- ฝน รัก น้องแคมป์
- พี่เจ็ท รัก พี่บุม
- พี่เจ็ท รัก ดายน์
- พี่เจ็ท รัก แต่งโม
- พี่เจ็ท รัก ฝน
- พี่เจ็ท รัก พี่เจ็ท
- พี่เจ็ท รัก น้องแคมป์
- น้องแคมป์ รัก พี่บุม
- น้องแคมป์ รัก ดายน์
- น้องแคมป์ รัก แต่งโม
- น้องแคมป์ รัก ฝน
- น้องแคมป์ รัก พี่เจ็ท
- น้องแคมป์ รัก น้องแคมป์

ตัวอย่างการใช้งาน conditional

- `for name1 in list_friends:`
- `for name2 in list_friends:`
- `if name1 != name2: #ไม่ปรี้นชื่อคนเดียวกันซ้ำ`
- `print(name1, 'รัก', name2)`
- สามารถเพิ่มเงื่อนไข `if name1 != name2:` ไปส่วนประมวลผลภายในลูป เมื่อผ่านเงื่อนไขนี้จึงจะไปทำงานส่วนประมวลผลภายใน `if` คือ `print(name1, 'รัก', name2)`
- ดังนั้น ตามเงื่อนไข `name1` ไม่เท่ากับ `name2` โค้ดจะปรี้นแต่ชื่อที่ไม่ซ้ำกันเท่านั้น

ผลลัพธ์จะได้

- พี่บุม รัก ดายน์
- พี่บุม รัก แต่งโม
- พี่บุม รัก ฝน
- พี่บุม รัก พี่เจ็ท
- พี่บุม รัก น้องแคมป์
- ดายน์ รัก พี่บุม
- ดายน์ รัก แต่งโม
- ดายน์ รัก ฝน
- ดายน์ รัก พี่เจ็ท
- ดายน์ รัก น้องแคมป์
- แต่งโม รัก พี่บุม
- แต่งโม รัก ดายน์
- แต่งโม รัก ฝน
- แต่งโม รัก พี่เจ็ท
- แต่งโม รัก น้องแคมป์
- ฝน รัก พี่บุม
- ฝน รัก ดายน์
- ฝน รัก แต่งโม
- ฝน รัก พี่เจ็ท
- ฝน รัก น้องแคมป์
- พี่เจ็ท รัก พี่บุม
- พี่เจ็ท รัก ดายน์
- พี่เจ็ท รัก แต่งโม
- พี่เจ็ท รัก ฝน
- พี่เจ็ท รัก น้องแคมป์
- น้องแคมป์ รัก พี่บุม
- น้องแคมป์ รัก ดายน์
- น้องแคมป์ รัก แต่งโม
- น้องแคมป์ รัก ฝน
- น้องแคมป์ รัก พี่เจ็ท

ข้อจำกัดของการใช้งาน conditional

- `for name1 in list_friends:`
  - `for name2 in list_friends:`
  - `if name1 == name2:`
  - `'do nothing'`
  - `else:`
  - `print(name1, 'รัก', name2)`
-
- ภายในเงื่อนไข จำเป็นต้องมีส่วนประมวลผล ไม่สามารถปล่อยว่างไว้ได้

สัญลักษณ์ที่ใช้ใน conditional

- $==$ คือ เท่ากับ
- $!=$ คือ ไม่เท่ากับ
- $>=$ คือ มากกว่าหรือเท่ากับ ใช้ในกรณีตรวจสอบตัวเลข
- $<=$ คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ ใช้ในกรณีตรวจสอบตัวเลข
- $<$ คือ น้อยกว่า ใช้ในกรณีตรวจสอบตัวเลข
- $>$ คือ มากกว่า ใช้ในกรณีตรวจสอบตัวเลข

Ture False ใน conditional

- หากหลังเงื่อนไข(if) เป็น True จะทำงานส่วนประมวลผลภายใน if
- if True:
  - `print('Yes')`
  - ผลลัพธ์จะได้
  - Yes
- หากหลังเงื่อนไข(if) เป็น False โค้ดจะไม่เข้าไปทำงานส่วนประมวลผลภายใน if เลย ดังนั้น
- if False:
  - `print('No')`
  - ผลลัพธ์จะได้
  - ไม่ปรี้นอะไรออกมาเลย เพราะโค้ดไม่เข้าไปทำงานส่วนประมวลผลภายใน if หรือก็คือปล่อยผ่าน

ตัวอย่าง True False ใน conditional

- 'พี่บูม' == 'พี่เจี๊ท'
- ผลลัพธ์จะได้
- False

- 'พี่บูม' != 'พี่เจี๊ท'
- ผลลัพธ์จะได้
- True

Homework class period 3

- เขียน function วนลูปตัดเกรด โดยที่ input เป็นคะแนน(0-100) , output เป็นเกรด (F-A)
- วนลูปตัดเกรด input = [1,50,65,90,101,-5,49]
- กำหนด
  - ถ้าคะแนนอยู่ระหว่างมากกว่าหรือเท่ากับ 0 แต่น้อยกว่า 50 จะได้เกรด F
  - ถ้าคะแนนอยู่ระหว่างมากกว่าหรือเท่ากับ 50 แต่น้อยกว่า 55 จะได้เกรด D
  - ถ้าคะแนนอยู่ระหว่างมากกว่าหรือเท่ากับ 55 แต่น้อยกว่า 60 จะได้เกรด D+
  - ถ้าคะแนนอยู่ระหว่างมากกว่าหรือเท่ากับ 60 แต่น้อยกว่า 65 จะได้เกรด C
  - ถ้าคะแนนอยู่ระหว่างมากกว่าหรือเท่ากับ 65 แต่น้อยกว่า 70 จะได้เกรด C+
  - ถ้าคะแนนอยู่ระหว่างมากกว่าหรือเท่ากับ 70 แต่น้อยกว่า 75 จะได้เกรด B
  - ถ้าคะแนนอยู่ระหว่างมากกว่าหรือเท่ากับ 75 แต่น้อยกว่า 80 จะได้เกรด B+
  - ถ้าคะแนนอยู่ระหว่างมากกว่าหรือเท่ากับ 80 จะได้เกรด A
  - แต่ว่าค่าคะแนนจะต้องไม่ต่ำกว่า 0 และมากกว่า 100 ไม่งั้นจะเกิด error